

กฎระเบียบการจดทะเบียนโรงงานของอียิปต์และผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าของไทย

อียิปต์ได้ออกกฎระเบียบเรื่องการจดทะเบียนโรงงานตามประกาศของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมอียิปต์ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2559 ครอบคลุม 29 กลุ่มสินค้า ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานควบคุมการส่งออกและการนำเข้า (General Organization for Export and Import Control: GOEIC) โดยการยื่นเอกสารเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียน ซึ่งหากสินค้าที่อยู่ภายใต้ประกาศดังกล่าวนำเข้าโดยไม่ได้มีการขึ้นทะเบียน จะถูกปฏิเสธการนำเข้าจากศุลกากรอียิปต์

รายการสินค้าที่จะต้องผ่านการจดทะเบียนโรงงาน (Factories Registration)

ลำดับ	รายการสินค้า	พิกัดสินค้า
1	นมและผลิตภัณฑ์สำหรับจำหน่ายปลีก	04.01 -04.02 -04.03 -04.05 -
2	ผลไม้ดองและผลไม้ตากแห้งที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	ตอนที่ 8
3	น้ำมันและไขมันที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	ตอนที่ 15
4	ขนมที่ทำจากน้ำตาล	17.04
5	ซ็อกเก็ตและผลิตภัณฑ์อาหารที่มีโกโก้ ที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	18.06
6	พาสต้าและอาหารปรุงสำเร็จจากซีเรียลและผลิตภัณฑ์จากขนมปังและขนมอบ	19.02 -19.04 -19.05
7	น้ำผลไม้สำหรับวางขายปลีก	20.09
8	น้ำธรรมชาติและน้ำแร่และน้ำอัดลม	22.01 - 22.02
9	ผลิตภัณฑ์ความงามและเครื่องสำอาง	3303 -33.04 -33.05 -33.06 -33.07
10	สบู่และสารปรุงแต่งที่ใช้เป็นสบู่ที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก	3401.11- 3401.19 - 3401.2090- 3401.30-3402.20-3402.9090

ลำดับ	รายการสินค้า	พิกัดสินค้า
11	ชิ้นส่วนและเครื่องครัว	39.24 - 4419- 69.11- 69.12- 73.23-7418.10- 7615.10 8211.10 - 8211.91-82.15
12	อ่างอาบน้ำ ฝักบัวอาบน้ำ อ่างล้างหน้า อ่างล้างหน้า โถสุขภัณฑ์ ที่นั่งและที่คลุม	3922.10- 3922.20- 69.10- 7324.10-7324.21- 7324.29- 7418.20- 7508.9020-7615.20
13	กระดาษชำระและกระดาษที่คล้ายกัน	9619- (ยกเว้น 4818.1090)-48.18- 4803
14	อิฐทนไฟ บล็อก กระเบื้องสำหรับใช้ในครัวเรือน	6802.10- 6802.2110- 6802.9110- 6904.40- 6810.19- 69.07- 6908
15	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารที่ทำจากแก้ว	70.13
16	เหล็ก เหล็กกล้า และเหล็กแท่ง	72.13- 72.14- 72.15
17	เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน (เตา หม้อทอด เครื่องปรับอากาศ พัดลม เครื่องซักผ้า เครื่องปั่นและเครื่องทำความร้อน)	73.21- 73.22- 8414.51-8415.10-8415.81-8415.82- 8415.83-8418.10- 8418.21-8418.29- 8418.30- 8418.40- 8422.11-8450.11- 8450.12- 8450.19- 8451.21-8508.11- 8509.40- 8509.80- 8516.10- 8516.21-8516.32- 8516.32- 8516.40- 8516.50- 8516.60- 8516.71- 8516.72-8516.79- 8527.12- 8527.13- 8527.19-8527.91- 8527.92- 8527.99- 8528.71- 8528.7220- 8528.7290- 8528.73
18	เฟอร์นิเจอร์สำหรับบ้านและสำนักงาน	9401.30- 9401.40- 9401.51- 9401.59-9401.61 - 9401.69- 9401.7190-9401.79- 9401.8090- 94.03 - 94.04
19	รถจักรยาน มอเตอร์ไซค์ และแบบมีเครื่องช่วยมอเตอร์	87.11 - 87.12
20	นาฬิกา	ตอนที่ 91
21	อุปกรณ์ส่องสว่างที่ใช้ในบ้าน	9405.10- 9405.20- 9405.30- 9405.4090
22	ของเล่น	95.03
23	สิ่งทอ เสื้อผ้า พรหม ผ้าห่ม ผ้าตกแต่ง	50.07- 51.11- 51.12- 5113- 52.08-52.09- 52.10- 52.11- 52.12- 53.09-5311- 54.07- 5408- 55.12- 55.13-55.14- 55.15- 55.16- 58.01- 58.02-58.04- 58.05 - 58.09- 5810.1090-5810.91- 5810.92- 5810.99 ตอนที่ 60 ตอนที่ 61 (ยกเว้น 6113.0010- 6114.3010-6115.10-6116.1010)-

ลำดับ	รายการสินค้า	พิกัดสินค้า
		ตอนที่ 62 (ยกเว้น 6210.1010- 6210.2010- 6210.3010- 6210.4010-6210.5010- 6211.3910- 6211.4910- 6212.2010- 6212.9010- 6216.0010-6217) ตอนที่ 63 (ยกเว้น 63.07)
24	ผ้าปูพื้น	ตอนที่ 57 39.18- 4016.91
25	รองเท้า	64.01- 64.02- 64.03- 64.04- 64.05
26	กระเป๋า	4202.11- 4202.12- 4202.19- 4202.21- 4202.22- 4202.29
27	รายการสำหรับการขนส่งและการบรรจุสินค้า (ภาชนะ กล่อง ถุง และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน)	48.19- 39.23-
28	เครื่องโหนดและผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผม	8212.10- 8212.2010- 8516.31 – 8516.32- 8510.10- 8510.20 – 8510.30
29	โทรศัพท์มือถือ	8517.11- 8517.12

ในการส่งออกสินค้าในกลุ่มดังกล่าวผู้ส่งออกต้องเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ แบบฟอร์มการขอจดทะเบียนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน รายการสินค้าที่จะส่งออก ใบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ใบรับรองคุณภาพ/มาตรฐานโรงงาน เป็นต้น โดยเอกสารทั้งหมดจะต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษและผ่านการรับรองจากสถานเอกอัครราชทูตอียิปต์ในประเทศไทย และจะต้องนำเอกสารที่ผ่านการรับรองแล้ว จัดส่งให้ผู้นำเข้าปลายทางที่ประเทศอียิปต์ ซึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการขออนุญาตจาก GOEIC เมื่อผ่านการพิจารณาแล้ว GOEIC จะเสนอต่อกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเพื่อพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย จึงจะสามารถส่งออกสินค้านี้ได้

ความคิดเห็นของสคต.

ภายหลังจากบังคับใช้มาตรการดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาเกือบ 6 ปี สคต. ประเมินแล้ว สินค้าส่งออกในกลุ่มดังกล่าวของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ยอดการส่งออกปรับตัวลดลง โดยเฉพาะหลังจากปี 2559 ที่เริ่มบังคับใช้มาตรการดังกล่าว โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน รถจักรยานยนต์ เฟอร์นิเจอร์ โคมไฟ พาสต้า เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงค่อนข้างมาก ในขณะที่สินค้าในกลุ่มของเด็กเล่น ผลิตภัณฑ์เครื่องแก้ว เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร สบู่ หวานน้ำหอม ขนมที่ทำจากน้ำตาล น้ำผลไม้ เริ่มมีการฟื้นตัวที่ดีขึ้น สามารถส่งออกได้มากขึ้นและมีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้น ถึงแม้จะยังไม่มากเท่ากับช่วงก่อนที่จะเริ่มบังคับใช้มาตรการดังกล่าวก็ตาม แต่ก็เป็นสัญญาณที่ดีว่า ผู้ประกอบการไทยส่วนหนึ่งสามารถผ่านขั้นตอนการจดทะเบียนโรงงานและเริ่มส่งออกได้มากขึ้น ในขณะที่สินค้าบางรายการที่ไทยส่งออกมาอียิปต์ค่อนข้างน้อยอยู่แล้วไม่น่าจะได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าวมากนัก อาทิ ซีอิ๊วโกแลต น้ำแร่ธรรมชาติ หินก่อสร้าง

สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างมากจากมาตรการดังกล่าว ได้แก่ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) เนื่องจากการเพิ่มภาระด้านต้นทุนและขั้นตอนในการส่งออก รวมทั้งต้องใช้เวลาในการจดทะเบียนที่ค่อนข้างนาน ระหว่าง 6 เดือน-2 ปี แล้วแต่กรณี ในขณะที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะมีความพร้อมด้านเอกสารและความประหยัดต่อขนาด (economy of scale) มากกว่า

การบังคับใช้มาตรการดังกล่าวของอียิปต์ส่วนหนึ่งเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน โดยเฉพาะในช่วงภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2559 ที่ทำให้รัฐบาลอียิปต์ต้องประกาศลดค่าเงินปอนด์และดำเนินมาตรการปฏิรูปเศรษฐกิจตามข้อเสนอแนะของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศขณะนั้น รวมถึงแก้ไขปัญหาการขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และพยายามรักษาเงินตราต่างประเทศไม่ให้ไหลออกสู่ต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าอียิปต์จะลดค่าเงินปอนด์แต่ก็ยังไม่สามารถช่วยในด้านการส่งออกได้มากนัก เนื่องจากโครงสร้างการผลิตภายในประเทศที่พึ่งพาอุตสาหกรรมหลักไม่กี่ประเภท ได้แก่ ด้านพลังงาน เหล็ก แร่ธาตุ สิ่งทอ และปิโตรเคมี อีกทั้งอุตสาหกรรมของอียิปต์ยังจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิต ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วรายการสินค้าที่อียิปต์จำเป็นต้องใช้ในการผลิตจะไม่อยู่ภายใต้ประกาศกระทรวงการค้าดังกล่าว ในขณะที่ สินค้าสำเร็จรูป/สินค้าฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นต้องการอุปโภค/บริโภค รวมทั้งสินค้าที่อียิปต์สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ เช่น เครื่องแก้ว ผลิตภัณฑ์เซรามิก กระเบื้อง เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้า รองเท้า ล้วนถูกกำหนดให้ต้องขออนุญาตจดทะเบียนโรงงานก่อนจึงจะสามารถส่งออกมาอียิปต์ได้

ทั้งนี้ การบังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าว ควรเป็นไปเพื่อมาตรฐานและความปลอดภัยของผู้บริโภคและไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้า และมีความโปร่งใสในการพิจารณา โดยเฉพาะกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตในการขึ้นทะเบียนที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าสามารถพิจารณาวางแผนทางการตลาดได้อย่างเหมาะสม

ในภาพรวมการส่งออกสินค้าของไทยมาอียิปต์ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 มีมูลค่า 29,230 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยสินค้าศักยภาพ ได้แก่ กลุ่มสินค้าอาหารทะเลแปรรูป (ขยายตัวร้อยละ 23) และกลุ่มสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ (ขยายตัวร้อยละ 34) ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทยมายังตลาดอียิปต์ คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยมายังอียิปต์ นอกจากนี้ สินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์ไม้ ก็มีอัตราการขยายตัวของการส่งออกที่ดี รวมไปถึงสินค้าประเภทอุปกรณ์ทางการแพทย์ เสื้อผ้าและถักนิตยภัณฑ์ ซึ่งภูมิภาคแอฟริกาตอนเหนือกำลังมีความต้องการนำเข้ามากขึ้น และจะเป็นสินค้าศักยภาพของไทยในการส่งออกต่อไป

หากผู้ประกอบการไทยมีความสนใจจะส่งออกสินค้าที่อยู่ภายใต้ประกาศกระทรวงการค้าฯ ที่จะต้องดำเนินการจดทะเบียนโรงงานก่อน ขอให้เตรียมความพร้อมด้านเอกสารและประสานงานกับคู่ค้าอย่างใกล้ชิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดให้ครบถ้วน รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ กรุงเทพฯ